РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу.
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 30-го СІЧНЯ 1919. Ч. 12. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, JANUARY 30, 1919. No. 12.

ВИННИЧЕНКО ПРО ЗЕМЕЛЬНЕ ПИТАНЄ НА УКРАЇНІ.

ВЕЛИКІ ЗЕМЕЛЬНІ ПОСІЛОСТИ МАЮТЬ БУТИ РОЗДІЛЕНІ ПОМІЖ СЕЛЯН, А КОНТРОЛЯ НАД ПРОМИСЛОМ ВІДДАНА РОБІТНИКАМ.

Загальна революція серед селян обхопила цілу Румунію.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЗАЯВА ВИННИЧЕНКА НА КОНҐРЕСІ СЕЛЯН У КИЄВІ.

Розділ земельних маєтків поміж селян і контроля робітників над промислом.

„Франкфуртер Цайтунґ" з 29. грудня доносить, що президент селянського конґресу, Янків, заявив ся проти російських соціялістів-революціонерів. По довгих дебатах конґрес згодив ся допустити представника соціялістів-федералістів.

Голова українського Директоріяту, Винниченко, заявив, що головною задачею Директоріяту є розвязане земельного питаня, яке полягає В РОЗДІЛЕНЮ ДЕРЖАВНИХ ЗЕМЕЛЬ, ЛЯТИФУНДІЙ І ЗЕМЕЛЬ МОНАСТИРСЬКИХ ПОМІЖ СЕЛЯН.

ПРОМИСЛ БУДЕ ВІДДАНИЙ ПІД КОНТРОЛЮ РОБІТНИКІВ.

Винниченко завізвав нарід, щоби задержав карність і поборював анархію.

ДИРЕКТОРІЯТ ІМЕНУВАВ КАБІНЕТ МІНІСТРІВ.

Чеховський премієром українського кабінету.

„Франкфуртер Цайтунґ" з 29. грудня доносить, **що Директоріят потвердив слідуючий склад українського кабінету:**

Чеховський, премієр і міністер заграничних справ;
Мисюк, міністер внутрішних справ;
Греків, міністер війни;
Слабченко, міністер судівництва;
Огієнко, міністер просьвіти;
Мартос, міністер поживи;
Остапенко, міністер торговлі і промислу;
Супрейн (?), міністер фінансів;
Шаповал, міністер хліборобства;
Антонович, міністер красних штук;
Матющенко, міністер здоровля;
Сидоренко, міністер зелізниць;
Бельвінський (?), міністер маринарки;
Мартинів, міністер праці.

— 0 —

Власть на Україні спочиває під теперішну пору в руках Директоріяту і кабінету міністрів.

В склад Директоріяту війшли: Винниченко, яко голова, і Петлюра, проф. Швець і Андрієвський, яко члени.

Який є склад Директоріяту і кабінету міністрів під теперішну пору, вісти не подають. Можна однак догадувати ся, що в них зайшли деякі зміни, хоч би з тої причини, що галицька република проголосила свою злуку з Україною, і можна припускати, що до українського правительства війшли також представники бувшої галицької републики.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕЛЕҐАТ, СИДОРЕНКО, ПРО СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

Українське правительство не візьме участи в переговорах з большевиками.

ПАРИЖ, 26. січня. — **Григорій Сидоренко, член українського правительства, який прибув до Парижа, на запит, чи Україна візьме участь в переговорах на Княжих островах, заявив, що Україна є незалежною републикою, яка має правильне правительство, означену конституцію і армію. Україна є того переконаня, що справа її незалежности зістала вже порішена.**

Представник України не міг би засідати при тімсамім столі, що й большевики, з котрим то ворогом Україна борола ся і його відпирала довше нїж через рік.

Присутність Українців в Парижи вказує на усильне бажане дійти до порозуміня зі всіми тими, які роблять зусиля, щоби привернути мир у східній Европі.

(Григорій Сидоренко є членом теперішного українського правительства, займаючи в нїм уряд міністра зелізниць. Вже перед кількома тижнями була про нього згадка, що він брав участь в переговорах з представниками аліянтів в Ясах, Румунія, та що відтак мав удати ся враз з Панейком, членом правительства галицької републики до Парижа, аби навязати зносини з делеґатами мирової конференції).

ФРАНЦУСЬКІ І РУМУНСЬКІ ВІЙСКА У КИЄВІ.

ВІДЕНЬ, 27. січня. — **Француські і румунські війска війшли до Киева, столиці України,** як се доносить нинїшнє число часописи „Цайт".

Перша вістка, що француcько-румунські війска під проводом француського генерала Бертолета розпочали наступ на Київ, надійшла була тут 31. грудня в телеґрамі з Букарешту, в якій було сказано, що француcько-румунські війска посувають ся через Бесарабію в напрямі Киева.

Недавно була знова вістка з Одеси, що ґен. Бартельот вибрав ся був на чолї численної комісії в дорогу до Києва, щоби розслідити точно положене на Україні.

Повисше наведена телеґрама не подає нїяких близших пояснень, в який спосіб француcько-румунські війска опинили ся нараз в Киеві. Ся телеґрама не походить з урядового жерела, але є приватною вісткою, яку подала віденська часопись „Цайт", тому її треба приняти з певним застереженем. Можливо, що ся вістка належить до катеґорії подібних вістий, як вістка про занятє Киева війсками ґен. Денікіна або большевиками, які опісля показали ся зовсім безпідставними.

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

СЕЛЯНИ В ЦІЛІЙ РУМУНІЇ РОЗПОЧАЛИ РЕВОЛЮЦІЮ.

Румунські селяни заняли богато міст.

ВІДЕНЬ, 28. січня. — **РЕВОЛЮЦІЯ СЕРЕД СЕЛЯН ВИБУХЛА В ЦІЛІЙ РУМУНІЇ,** як се доносить телеґрама з Будапешту.

Революція розпочала ся рівночасно у всіх селах в означеній годинї в суботу, коли повернувші з війска добре зоружені жовніри на чолї революційних війск війшли до многих міст, зводячи битви з правильним війском.

В столиці Румунії, Букарешті, боротьба тривала через цілу неділю. Правильні війска уживали машинових крісів. Богато осіб убито і ранено. Соціялісти-революціонери беруть участь в революції по стороні селян.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИКИ ЗДОБУЛИ КОВНО І ЛІБАВУ.

Цілий прибалтійський край опинив ся під їх контролею.

ВАШИНҐТОН, 28. січня. — Департамент заграничних справ одержав нинї вістку, **що Ковно і Лїбава опинили ся в руках большевиків.**

Большевики, маючи в своїх руках Риґу, здобули в дійсности повну контролю над прибалтійськими провінціями, які граничать з Німеччиною і Польщею.

Большевицькі війска зближають ся до Ковна.

БЕРЛІН, 27. січня. — Німецький комісар Литви, який щойно прибув до Берлїна, заявляє, що вправді большевики ще не обсадили Ковна, але находять ся у віддаленю всього 25 миль від сього міста. Німецькі добровольці дзержують наступ большевиків, які, здаєть ся, ожидають інструкцій з Москви щодо дальшого загального наступу. Він заявив, що здобутє Ковна большевиками отворить їм дорогу до границї Німеччини.

Большевики взяли велику добичу в Оренбурґу.

ЛЮНДОН, 27. січня. — Бездротна телеґрама російського большевицького правительства доносить:

„Наші війска в околиці Уфи зводять битву о посїдане місцевости Архангельско.

„Наші війска і армія савєтська з Туркестану получили ся разом в Оренбурґу. Після заняття Оренбурґа попала ся в наші руки велика добича, яка складаєть ся з богато льокомотив, 6.000 ваґонів і величезних складів ріжних воєнних матеріялів".

Успіхи большевиків в північній Росії.

ЛОНДОН, 27. січня. — Союзні війска на боєвім фронті на полудне від Архангельска, зложені переважно з американських і російських відділів, опорожнили місто Шенкурск, уступаючи перед переважаючими силами большевиків, і заняли коротший фронт на північ від сеї місцевости, як се доносить анґлійський урядовий звіт.

Американці уступили зі Шенкурска, щоби не дати ся окружити большевиками, які розпочали наступ дня 23. січня по триднeвнім бомбардованю.

Війскам аліянтів грозить поважна небезпека.

АРХАНҐЕЛЬСК, 27. січня. — Президент арханґельського правительства, Чайковський, який відїздить нині до Парижа, є сильно занепокоєний останніми подіями на боєвім фронті на полудне від Арханґельска, де війскам союзних держав грозить поважна небезпека.

Помимо виглядів на розем військові команданти в північній Росії є того переконання, що рішучо конечним є зажадати прислання туди більше війска, хоч би з тої одної причини, що сила большевицьких війск з кождим днем стає більша і большевицькі війска мають три до чотири рази більше гармат ніж аліянти.

Ленін приказав здобути Нарву.

КОПЕНГАГЕН, 28. січня. — Телеґрама з Ревалю доносить, що Ленін перебуває в малій місцевости недалеко Нарви і видав приказ, щоби в протягу 8 днів большевицькі війска здобули місто Нарву.

Місто буде зрабоване, а мешканці покарані смертію.

Большевицький савет радить над переговорами, пропонованими мировою конференцією.

ЛОНДОН, 28. січня. — **На засїданю большевицького центрального екзекутивного комітету взято під обради справу конференції на Княжих островах,** як се доносить телеґрама з Гельсінґфорсу.

Після конституції, принятої савєтською републикою, справа мира або війни може бути порішена лише на загальнім конґресі всіх савєтів.

Як доносять вісти, **большевицьке правительство прийме предложене мирової конференції, зажадає однак, щоби між тим аліянти і їх союзники опорожнили російську територію, коли вони хочуть відгравати ролю безсторонних судіїв.**

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Соціялісти вибрали лише 187 послів до установчих зборів.

ПАРИЖ, 27. січня. — „Фракфуртер Цайтунґ" подає отсей точний звіт з останних виборів до німецьких установчих зборів.

Соціял-демократи вибрали 165 послів, а незавсимі соціялісти 22 послів; партія центра здобула 91 голосів, демократична партія 75, консерватисти 38 і національні лїберали 22.

Спартаки творять републику.

БЕРЛІН, 27. січня. — В північно-західній Німеччині утворено спартацьку републику.

На нинї назначено скликане конґресу Спартаків (партії німецьких радикальних соціялістів) в місті Брунсвіку. На конґресі мали явити ся представники 12 провінцій і міст. Конґрес мав повзяти рішучу акцію з приводу останних висліду виборів до установчих зборів.

В похороні Лїбкнехта брало участь 50.000 людий.

БЕРЛІН, 25. січня. — На похороні д-ра Лїбкнехта і 30 инших Спартаків, який відбув ся нині, брало участь 50.000 людий. Похоронний похід був на чотири милї довгий.

На важнійших площах були уставлені полеві гармати, а на всіх рогах улиць машинові кріси. Рух на улицях здержано.

Тїло Рози Люксембурґ найдено в каналї.

АМСТЕРДАМ, 24. січня. — Тїло Рози Люксембурґ, провідниці Спартаків, яку недавно замордувала товпа, найдено вчера в каналї Ляндвер, як се доносить вістка з Берлїна.

Доносять, що вістку про найдене її тїла задержують власти в тайнї зі страху перед репресіями зі сторони анархістів.

В СЕРБІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Болгарські националісти за злукою Болгарії з Юго-Славією.

ВАШИНҐТОН, 27. січня. — Партія болгарських националістів зробила предложене в справі полагодженя болгарського питаня. Вона пропонує покликати сербського короля на престол Болгарії і утворити персональну унію з новою юго-славянською державою.

Таку вістку одержало юго-славянське урядове бюро інформаційне в Білгороді.

В АНҐЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВЕЛИКІ СТРАЙКИ РОБІТНИЧІ В АНҐЛІЇ.

Робітники домагають ся 40-годинної праці на тиждень. — 200.000 робітників вийшло на страйк.

ЛОНДОН, 27. січня. — **Страйковий терор, неначе пошесть, обняв промисл Анґлії.**

Під боєвим кличем „Не будемо платити ренту і податків, доки наші домаганя не будуть сповнені!" 200.000 робітників розпочало нині страйк. Заходить небезпека, що число страйкуючих в протягу дня подвоїть ся.

Причиною страйку є жадане робітників зменьшеня годин праці на 40 або 44 годин тижнево.

Війна змінила відносини в промислі: платні робітників і ціна товарів пійшли значно в гору. Що станеть ся підчас переміни з воєнного стану на мировий, годі нині предвидіти. Страйки обхопили не лише цілу Европу, але вони поширять ся на цілий сьвіт.

З урядових кругів анґлійських доносять:

В Анґлії робітники відкинули інтервенцію правительства; вони відкинули також раду своїх власних провідників. Здаєть ся, що нема иншої можливости, хиба лише страйк.

„Жаданя робітників в деяких галузях промислу грозять катастрофою. Коли би іменно їх домаганя були сповнені, промисл впрост мусить устати".

До найповажнійших заворушень робітничих прийшло нині в місті Белфаст. Поліція стріляла до товпи і остаточно її розігнала. Товпа уладила напад, обкидуючи камінем будинки редакцій.

В Белфасті вийшло на страйк поверх 100.000 робітників, працюючих при ладованю кораблїв, і механіків. Майже всї фабрики замкнено. Місто позбавлене сьвітла і ґазу; рух трамваєвий спинений.

В Лондоні корабельні робітники зажадали підвишки о $3.75 на тиждень.

20.000 механїків при корабельній лінії „Клайд" зажадали 40-годинного тижня праці.

В Единбурґу механїки вийшли також на страйк.

Таксамо застрайкували робітники корабельні в містах Лейт, Бліт, Манчестер і Салфорд.

Надіють ся вибуху загального страйку в полудневій Валії.

Зелїзничі робітники вислали до правительства ультимат, в якім грозять, що дня 9. лютого розпічнуть загальний страйк, коли правительство не полаґодить їх домагань в порозуміню з комітетом зелїзничих робітників.

Перший ірляндський парлямент.

ДОБЛИН, 22. січня. — Шінфейнерський парлямент відбув лише одноднєвне засїдане. Нині пополудни відбуло ся коротке тайне засїдане. По засїданю ґр. Плюнкет заявив кореспондентам, що звіт зі засїдання буде поданий пресї до відома пізнійше.

На засїданю було присутних 24 послів. Тимчасового премієра вибрано одноголосно, чотирох инших міністрів іменував предсїдатель парляменту, що парлямент затвердив.

Провізоричний кабінет буде складати ся з премієра і чотирох членів: міністра фінансів, заграничних справ, внутрішних справ і народної оборони.

Делеґатами на мирову конференцію будуть правдоподібно іменовані: ґр. Плонкет, проф. де Валера і Артур Ґрифіт.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on January 29, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Боротьба між Німцями і Поляками триває дальше.

БЕРЛІН, 28. січня. — Боротьба з Поляками на границї Бранденбурґії триває дальше.

По кровавій битві Німці відобрали від Поляків місцевість Шенляке.

Надіють ся скорого полагодженя польсько-німецького спору.

АМСТЕРДАМ, 27. січня. — Є надія, що спір між Польщею і Німеччиною в короткім часї буде полагоджений.

Тепер ведуть ся переговори в справі виміни матеріялів. Польща має посилати до Німеччини поживу, а Німеччина має доставляти Польщі уголь.

Мілїон російських полонених в Польщі.

ПАРИЖ, 27. січня. — Місія міжнародного Червоного Хреста зі Женеви прибула до Кракова, щоби взяти під свою опіку російських полонених, які ще доси находять ся в Польщі.

Пороблено приготованя в цїли відосланя домів мілїона російських бранців.

Падеревскі обіймив провід на жадане Пілсудского.

ПАРИЖ, 27. січня. — Іґнац Падеревскі, теперішний премієр Польщі, вислав до польських представників в Парижи слідуючу телеґраму:

„На візване головного команданта, Пілсудского, я приймив на себе обовязки премієра і міністра загр. справ.

„Моїм бажанем є висказати вам щиру подяку за посьвячене, з яким ви сповняєте свої обовязки і рівночасно прошу сповняти їх тимчасово на будуче, аж до дальших приказів.

„В короткім часї я видам окремі зарядженя в справі орґанізації нашого представництва за границею, про що вас у відповіднім часї повідомлю".

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

НАРОДНИЙ ЗЇЗД.

ПРОТОКОЛ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ЗЇЗДУ, ЩО ВІДБУВ СЯ В ДНЯХ 16. І 17. СІЧНЯ 1919 В НАРОДНІМ ДОМІ В НЮ ЙОРКУ.

Перший день Народного Зїзду.

В четвер, дня 16. січня 1919, делеґати на перший український Народний Зїзд в Злучених Державах зібрались вчасним ранком в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку при 217 Іст 6-та улиця.

Доволї часу забрало відібранє повновластий від делеґатів та спис їх імен і врученє їм відзнак і леґітимацій. Однак вже перед полуднем всі делеґати зібрались у просторій галї Народного Дому на наради Н. Зїзду.

Всїх делеґатів було 627, які прибули із 120 місцевостий в Злучених Державах. Крім того було 37 гостий. Делеґати і гостї заповнили цїлу галю; не осталось нї одного порожного місця до сидженя.

Настрій був піднесений і патріотичний. Всі відчували, що се велика і важна хвиля; що українська іміґрація в американській републицї вперве вислала на таку поважну раду і величну манїфестацію своїх представників з усїх усюдів, де тільки є більші українські громади; що ся хвиля випадає в годину, коли український нарід на своїй землї і другі держави в Европі, а передівсім Америка, мають підписати акт, яким буде написана доля України на довгі часи; що ся рада і ся манїфестація мусить бути серцем і душею зі старим краєм, з окровавленою і раненою нашою Галичиною і мусить подати їй поміч.

Серед такого настрою отворив Народний Зїзд короткою а горячою промовою голова Народного Комітету, **о. Петро Понятишин.** Згадав він про те, що війну в Европі виграла демократія, яка повалила самодержавні монархії. Сказав, що в побідї демократії найбільшу заслугу дали Злучені Держави під кермою славного президента Вудрова Вілсона (на згадку імени президента Вілсона в галї загреміла буря оплесків, що перемінилась у велику овацію в честь найбільшого провідника демократії сьвіта). Побіда демократії се побіда права над силою — говорив о. Понятишин, а закінчив свою бесїду покликом, щоби весь час нарад делеґати мали на увазї боротьбу своїх братів в Европі за свободу і се, як би українська іміґрація на землї Вашінґтона дала їм поміч.

З черги слїдував **вибір президії.**

Вибрано: **п. Дмитра Капітулу** з Макаду, Па., предсїдателем Народного Зїзду, а **п. Теодора Грицея** з Філядельфії, Па., і **о. Василя Меренкова** з Пасейку, Н. Дж., заступниками предсїдателя.

Предсїдатель **п. Д. Капітула** подякував Народному Зїздови за довіре, яким його надїлив, вибираючи предсїдателем, а опісля покликав на секретарів Н. Зїзду **п. Михайла Белю** із Скрентону, Па., і **п. Йосифа Мельника** з Ню Брітейн, Конн.

Потім приступлено до **вибору комісій.**

До **пресової комісії** вибрано: **п. Володимира Б. Лотоцького** з Ню Йорку, **д-ра Кирила Д. Білика** з Вашінґтону, Д. К., **о. Олександра Павляка** з Йонкерс, Н. Й., **п. Юрія Андрейка** з Ню Йорку і **п. Мілтона Райта** з Ню Йорку.

Постановлено, що пресова комісія творить рівночасно **резолюційну комісію.**

До **виборчої комісії** вибрано: **п. Миколу Моранця** з Шікаґо, Ілл., **п. Івана Сороку** з Філядельфії, Па., **п. Онуфрія Шараварка** з Гейзелтону, Па., **п. Стефана Миляновича** з Джерзи Сіти, Н. Дж., і **о. Евстахія Сидоряка** з Пітсбурґа, Па.

На домаганє делеґатів Народний Зїзд вибрав ще спеціяльну комісію для провіреня повновластий кількох осіб з Ню Йорку, яких не допущено на Народний Зїзд. До сеї комісії увійшли: **о. Микола Струтинський** з Шікаґо, Ілл., **о. Володимир Довгович,** з Бостону, Масс., і **п. Антін Пашук** з Філядельфії, Па. Ся комісія переглянула спірні повновласти і переконалась, що особи, які мали ті повновласти, були відкинені місцевим У. Н. Комітетом. Мимо того комісія не противилась участи тих осіб в Народнім Зїздї, однак Народний Зїзд не приняв їх за делеґатів і вони не брали участи.

(Дальше буде.

РЕЗОЛЮЦІЇ

ПРИНЯТІ НАРОДНИМ ЗЇЗДОМ В НЮ ЙОРКУ, ДНЯ 17. С. М.

(Дальше).

V.

Резолюції, предложені о. Миколою Струтинським з Шікаґо, Ілл.

1. Народний Зїзд заявляєть ся за усуненем непорозумінь серед Українців в Злучених Державах.
2. Народний Зїзд взиває український загал в Злучених Державах до закладаня Січий у всїх місцевостях, де є українські громади.
3. Народний Зїзд протестує проти твореня польської армії в Злучених Державах для висилки проти української демократії в Европі.
4. Народний Зїзд осуджує польські погроми проти жидівського населеня в Галичині і в Польщі, організовані вшехпольською партією.

Принято одноголосно.

VI.

Резолюція о. Олекси Пристая з Карнеґі, Па.

Народний Зїзд взиває всїх українських делеґатів, які евентуально поїдуть із Злучених Держав і Канади до Парижа, щоби зеднали ся разом в одну репрезентацію американських Українців і станули разом до помочі і до праці українським мировим делеґатам з Галичини й України для виробленя одних спільних постулятів цїлого українського народу на міжнародну мирову конференцію.

Принято одноголосно.

VII.

Резолюції, передані о. Миколою Підгорецьким з Ню Йорку.

1. Народний Зїзд пересилає привіт У. Н. Радї в Парижи і желаня найкрасших успіхів в її працї для самостійної української народної републики.
2. Народний Зїзд пересилає привіт президентови Вілсонови і цїлій американській мировій делеґації в Парижи і желаня найлїпших успіхів в їх великій працї для добра цїлого людства і поступу. Народний Зїзд висловлює свою певність, що український нарід найде в американській мировій делеґації найлїпшого оборонця.
3. Народний Зїзд постановляє переслати подяку конґресменови Гемілови, б. сенаторови Квінови і адвокатови Кернсови за їх труд і працю для української справи.

Принято одноголосно.

VIII.

Резолюції о. Михайла Продана з Вотервліт, Н. Й.

1. Народний Зїзд постановляє переслати до президента Вілсона просьбу, щоби підпер домаганє українського народу, аби на міжнародній мировій конференції були його заступники.
2. Народний Зїзд віддає честь і пошану героям, що полягли на західнім фронтї під американським прапором.
3. Народний Зїзд віддає честь і пошану українським героям, що полягли в Галичині в бою проти польських наїзників на українську землю.

Принято одноголосно.

IX.

Резолюція Григорія Кривовяза з Шікаґо, Ілл.

Народний Зїзд пятнує і осуджує сї польські часописи в Злучених Державах, що в нечесний спосіб накидають ся на український нарід в Америцї і в Европі.

Принято одноголосно.

X.

Резолюції Українців з Геркімер, Літл Фолс, Ютики і Ром, Н. Й., предложені делеґатами з Геркімер, Н. Й.

I. Українцї з Геркімер, Літл Фолс, Ютики і Ром, Н. Й., постановили на своїх зборах домагатись, аби міжнародна мирова конференція в Парижи признала, що:

1. Україна має бути независимою републикою.
2. До независимої України мають прилучитись: Україна галицька, буковинська, угорська і Холмщина.

II. Українцї з Геркімер, Літл Фолс, Ютики і Ром, Н. Й., осуджують насильства польської шляхти і її леґіонів, доконувані на українськім народі в Галичинї.

Принято одноголосно.

(Дальше буде).

СПРАВА „ВЕЛИКОЇ ПОЛЬЩІ" ЩЕ ПОКУТУЄ.

Париський кореспондент нюйорського дневника „Ґлоб", Артур Д. Гавден Смит, прислав до своєї ґазети телеґраму з вшехпольською пропаґандою, хоч досить незручною, яку впоїли в нього в Парижи всякі панове Дмовскі і ґрафи Собаньскі.

Пише він таке:

Я маю змогу заявити, що Польща, як її остаточно означила конференція, **буде обіймати всі землї, яких Поляки домагають ся,** і хоч вона не буде така велика як стара „ржеч посполїта", ані така велика як була за пановання Казимира, коли вона займала великий простір України аж до берегів Чорного моря, то все таки буде мати далеко більше населеня і жерела, потрібні для створеня величавого національного істнованя. Виглядає імовірним, що **нова Польща буде мати 30 міліонів, а може навіть і 35 міліонів населеня.**

Містер Смит наслухав ся в Парижи оповідань такого Дмовского або йому подібних і телеґрафує вшехпольські нісенїтницї.

Каже, що мирова конференція вже „означила" границї Польщі, хоч справа Польщі ще не рішена і доперва мирова конференція вислала окрему комісію до Польщі, аби розглянула тамошні відносини.

Каже, що мирова конференція признала Полякам сї землї, яких вони хотять, хоч се також неправда, бо наприклад американська мирова делеґація стоїть при засадї, що Польща має складатись з польських земель, а Поляки хотять, аби вона складалась з польських, українських, білоруських і литовських земель.

Каже він, що нова Польща не буде анї така як була так звана польська „република" або „ржеч посполїта", яку розібрано в трох розборах при кінци 18-го столїтя, анї не буде така, як була за короля Казимира, прозваного „Великим" за розбої на сусїдах, яка нібито сягала по Чорне море, але мимотого буде обіймати 30 або і 35 міліонів населеня.

Однак вже самі неправди, які містять ся в „стейтментах" містра Смита, вказують, що він їх вхопив з воздуха в часї розмови з вшехпольськими панами і ґрафами. Річ ясна, що Польща не буде така як була в часї розборів, бо се вже не була би Польща, з причини, що Поляки були би там в меньшости. Зноваж за Казимира Польща не сягала по Чорне море, хиба у своїх плянах і намірах. Вона тодї посягнула тільки по галицьку Україну, а як нова Польща не буде така як була за Казимира, **то вона анї не буде така як хочуть Поляки, анї не буде мати нї 35, нї 30, нї 25, а може навіть меньше ніж 20 міліонів.**

Отже шкода, що містер Смит дурить американських читачів, потїшує Поляків і страшить Українців.

Польських, чи вшехпольських загорільців такі кореспонденції, як містра Сміта, можуть потїшити, що нова Польща мала би 35 міліонів населеня, однак як вони знають, що як та Польща мала би бути меньша ніж була за Казимира, то знають теж, що було би їй дуже далеко до 35 міліонів населеня.

Українців знова такі „страхи на Ляхи" не здурять, а всякі пляни „великої Польщі", значить такої, що займала би чужі землї, Українцї будуть поборювати з усїх сил і нїколи і за жадну цїну сеї боротьби не покинуть, поки Поляки не покинуть своїх заборчих плянів.

ОФІС У. Н. КОМІТЕТУ.

З днем 28. січня с. р. переніс У. Н. Комітет свій головний офіс до окремого льокалю, спеціяльно нанятого на сей офіс при 70 Пята Евевня, в Ню Йорку.

З уваги, що офіс У. Н. Комітету розвинув свою діяльність, а зокрема збільшилась переписка з місцевими У. Н. Комітетами, з товариствами, у справі орґанїзаційній, справі віч і референтів та в справі жертв на Фонд оборони Галичини, а також з американськими часописями і орґанїзаціями, У. Н. Комітет вважав за відповідне перенести офіс з комірного в окрему хату і подбав о робітників, що будуть постійно працювати в офісі. Години працї будуть від 9 рано до 5 пополудни.

Адреса офісу така:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE of U. S.
70 Fifth Avenue, Room 1008, New York City.

Український Народний Комітет.

ДЕЩО З УКРАЇНИ.

(„Русскій Солдатъ-Гражданинъ во Франціи").

Упадок гетьмана Скоропадського. — Змова з Денїкіном. — Боротьба Петлюри і Винниченка з правими і лївими контрреволюціонерами. — Тяжка позиція правительства Винниченка.

Як звісно, коли Нїмцї заняли Україну, Центральну Раду розігнано, а власть перейшла в руки ґенерала Скоропадського, який проголосив себе гетьманом України. При активній піддержцї нїмецьких баґнетів він укріпив ся при власти і на Українї всьо остало по старому, коли не брати під увагу правительства, котрого міністрів назначав і зміняв гетьман.

Земельна справа остала ся по старому, не дивлячись на се, що в деяких ґуберніях селяни, не хотячи робити самовільних розділів землї, предложили дїдичам викупні гроші. Дїдичі, піддержувані Скоропадським і Нїмцями, відказали селянам і надальше задержали собі права, привілеї, землї і богатства.

В народї панувало велике невдоволенє. Се невдоволенє зі Скоропадського і Нїмців кріпшало і проявляло ся в оружних стрічах селянських віддїлів з нїмецькими військами, безпосередною опорою Скоропадського.

Стараючись облекшити своє положенє, Скоропадський навязав зносини з монархістами, які вели кампанію на полудни. З них катеринодарський центр — ґенерали Денїкін і Драґоміров і бувший при царю міністром заграничних справ Сазонов — розпоряджали армією з 4 дивізій козаків і 12 батальонів піхоти.

Сей центр піддержували праві кадети і октябристи з членів бувшої державної думи. Денїкін був у зносинах з французьким ґенералом Франше Д'Есперей, в Солунї, і з ґенералом Красновом, в Донщинї.

Чи то під впливом союзників (аліянтів), чи наслїдком обставин, Скоропадський зміняє тактику, стараючись вдоволити народні маси. Старий кабінет міністрів з прихильників Нїмеччини розпускаєть ся. В ночи на 12. падолиста появляєть ся нове коаліційне міністерство під проводом Ґербеля, до якого входять представники умиркованих Українців, кадетів і октябристів. Програмою нового міністерства була обєднанє цїлої Росії на федеративних основах і скликанє українських законодатних зборів. Для вироблення виборчого закона покликано комісію зі спеціялїстів.

Але всьо то не вдоволило широких мас населеня України. Рух проти гетьмана повели три могучі сили: демократичні українські елементи з московськими напрямами, українські сепаратистичні демократи, і большевики, які наводнювали Україну аґітаторами з московських „шкіл".

Праві елементи, під покришкою боротьби з большевизмом, бороли ся рівночасно і проти большевиків і проти усеї української демократії.

Ґоловну ролю в русї проти гетьмана Скоропадського грав Український Народний Союз, який єднав в собі селянські, робітничі, зелїзничі і инші союзи, кооперативи і союз земств.

Щоби представити собі силу і значінє Українського Народного Союза, досить знати, що одні лише кооперативи мали 11,000.000 членів.

Його програмою є републиканьско-демократичний устрій на Українї і відділенє України від Московщини. Ґазета „Нова Рада", з 22. жовтня 1918, доносить, що в Союзї утворено вісім спеціяльних комісій для ріжних державних справ. Сї комісії були нічим иншим, лише міністерствами в тайнім видї.

На 17-го падолиста мало ся скликати конґрес представників України, з Холмщини, Донщини, Бесарабії, Чорноморщини, Кубанї, Криму, а також Галичини, Буковини і українських комітатів Угорщини.

Конґрес не міг відбути ся, бо перешкодили сьому прибувші до Києва реакційні війска.

Революційний рух на Українї все зростав і зростав. Вже 10. падолиста вожди українських демократів-сепаратистів, Винниченко і Петлюра, мали у своїй розпорядимости армейські корпуси Українського Народного Союза, галицького і буковинського комітетів, а також цїле військове товариство „Батьківщина". Всї ті війска находили ся на полудневий захід від Києва.

Як вже сказано висше, 12. падолиста утворено міністерство Ґербеля.

На 13. падолиста до Києва зїхали ся представники „добровольчої армії" Денїкіна для обговореня, нібито, справи боротьби з большевицтвом.

Очевидно, трохи скорше Київ заняли полудневі монархістичні війска, а Денїкін проголосив себе головним командантом усїх „русских" війск.

Дня 15. падолиста в Києві переведено демонстрацію, яку подавлено силою оружа.

Опісля випадки слїдували скоро один за другим. Гетьмана Скоропадського скинено разом з правительством Ґербеля. Сформовану гетьманом незначну армію, скріплену військами Денїкіна, розбито в битвах під Фастовом, Харковом, Полтавою, Білоцерквою і Бердичевом.

Власть перейшла в руки нового правительства під проводом Винниченка.

Положенє нового правительства дуже тяжке. З полудня йому грозять війска Денїкіна і Краснова; зі сторони Гомеля большевицькі віддїли.

Вмішанє України і піддержка Галичан проти Поляків викликали на півночи наступ польських війск, які заняли вже Володимир. Безпричинна мобілїзація румунської армії і її рух на Подїлю разом з висадженєм союзників в Одесї і Севастополи довершать картину вішнього положеня України.

В нутрі же з одної сторони змаганя реакції привернути упавший лад, а з другої зріст большевизму і змаганя селян до роздїлу землї.

Треба думати, що демократія України, обєднавшись, зуміє обстояти свої права як проти большевицької анархії, так і проти ростучої монархічної реакції.

Т. ЯКИМЧУК.

БЛАГАНЄ.

Сьвіти, Боже, в Україну
Сонечком ясним,
Сяйвом невгасним;
Най проміня гріють,
Най дїти радїють;
Обсади всяку хатину
Садочком рясним.

Повий, Боже, степ красою,
Скрізь лан обнови,
Ще й благослови
Жито і пшеницю,
Брата і сестрицю;
Всецїлющою росою
Красу відживи.

Визволь, Душе, перелоги
Й хату вдовину,
Семю й родину,
Від ворогів грізних,
Кайданів зелїзних;
Захисти шляхи й дороги
В тяжку годину.

Гей, дружечки! Гей, бояри,
Втїшайтесь гільцем,
Як божим крильцем;
З пречистим віночком,
З чарівним таночком,
Ви богатші, ніж таляри,
З рідним деревцем.
Станьте, дїти, на сторожу,
Ненька кличе вас,
То ви в добрий час
Гуртом помолїть ся,
Небом запалїть ся
Й розірвіть ярмо вороже,
Котре гнобить вас.

Париж. 28. серпня 1918.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ТОЛСТОЙ, ҐІҐО, ВІЛЬҐЕЛЬМ І ВІЛСОН.

Італійський письменник Артуро Кальца пише в римській ґазетї „Джорнале д'Італія":

„Наш час можна назвати віком нових пророків. Здаєть ся, нїщо нїколи і нїде не може стати ся, щоб люди наперед не предвидїли. На кождім кроцї чуєть ся одно: „А я вам не говорив?" Нїмеччина могла побідити або програти; Австрія могла розлетїти ся на куски або й нї; Вілсон міг сказати так або й зовсїм противно. Але яка-б несподївана новина не трафила ся, то все хтось вам скаже: „Хиба не памятаєте? Я говорив, що так буде". Всї пророки.

„Однак годї заперечити, що деякі справдї замітні пророцтва здійснили ся або саме тепер сповняють ся. Можливо, що слово „пророцтво" в своїм старім і торжественнім значіню тут не зовсїм підходже. Нема нічого надприродного в тім, що люди, особливо глибокого ума і широкого погляду, могли до певної міри предвиджувати будучність. З того, що дїєть ся сьогодня, вони просто заключали, що станеть ся завтра. Все в сьвітї вяжеть ся одно з другим і хто добре бачить, той може й дещо предвидїти.

„Два приміри: Яких двайцять лїт тому писав Толстой у своїй книжцї „Не убий": „Вартає спитати ся, кілько лиха наробить ще Кайзер Вільгельм на сїм сьвітї. Він чоловік вузкого ума, невисокої культури, пустий і славолюбний, без жадної ідеї. Та яку глупоту він скаже, яку дурницю зробить, всьо витаєть ся одушевленим „гох", яко подію найбільшого міжнародного значіня. Коли він заявить, що на його знак жовніри мають мордувати своїх батьків, піднимаєть ся грімкий крик „гурра". Коли він прикаже своїм військам в Хінах нїкого не пощадити, то замісць заперти його в арештї, всї держави посилають своє військо разом з ним".

„В 1872 році Віктор Ґіґо писав: „Нїмецька держава зробила ся царством меча. Справа тепер так стоїть: з одного боку нїмецька монархія, з другого злучені держави Европи". І далї писав: „Страшний час наближаєть ся. Але коли Нїмцї думають, що їм вдало ся роздїлити народ від народа і запанувати над усїми, і коли вони думають, що на руїнах революції вже вспіли відбудувати середні віки, то раптом побачать, що цїла їх будівля валить ся. Бо могутна рука простягнеть ся до нас зпоза океану і Америка прийде, щоб спасти Европу".

„Так воно й стало ся. А отсе друге пророцтво Віктора Ґіґо, висказане мало не сто лїт тому, котре тепер можливо сповняєть ся. В 1827 році він писав: „Відомо, що від часу до часу центр цивілїзації посуваєть ся. Він був в Азії в часах Вавилону і Нініви. Він був в Африцї в часах Теб, Мемфіса і Картаґіни. Довгий час цивілїзація розвивала ся і цвила в Европі. А чи скоро не прийде час, коли вона знов пересунеть ся? Чи не зверне ть ся до Америки? Чи наша стара і зіпсута цивілїзація не найде собі там „нової землї", щоб обновити свою молодість?"

„Коли бачити, що тепер дїєть ся в Европі, і коли зважити вплив Америки і моральний характер політичної акції президента Вілсона, то здаєть ся й те пророцтво сповняєть ся".

Т. ЯКИМЧУК.

ЧИ МЕНЇ ТАК ЗДАЄТЬ СЯ...

(Переклад з Вертера).

Чи менї так здаєть ся,
Чи й справдї все жиє:
Краса землї величча,
В діброві справжний рай;
Гомонить пяний гай
Мовби арфа музична,
Сам Лель-Полель сьміеть ся
Й житє всїм подає...

. . . .

О, ти, вродо, вічна цариче,
Ненько віків всїх суверенна;
Я твій співець, о чарівнице,
Будь моя краля, наречена!
Тихо в блакитї й долї,
Зефір не гне тополї;
Все манить до житя:
Сей мур і тин з квітками,
Сей струмок забутя,
Й порічка з яґідками;
Нема місця в садочку,
Нї куща в холодочку,
Де-б сверщик не шугав
Або джміль не співав...
О, красуне, упий мя під кущем,
Най буду пяний я з тобою;
Най упю ся, заснувши під вербою;
Ти-ж Лель-Полель, полий проміннистим [дощем!

Париж. 23. мая 1918.

ДОПИСИ.

З SO. BETHLEHEM, PA.

Народне віче.

Тут Українців можна начислити звиш 1.250, а може і більше, котрі є переважно фабричними робітниками, працюють в Бетлегем Стіл Компани, і всі мають ся несогірше. Правда, що мало котрий Українець має свою реальність, а то длятого, що всі мають думку вертати ся назад до старого краю, щоб лиш комунікація морська була отворена.

Хоч тутешні Українці не мають своїх реальностий, то зате мають красний капітал, зложений в банках, і тісамі люди належать і до братств і до організацій і до парохії, котра тут не так давно повстала, а в котрій парохом є о. Антін Лотович з Алентавн, Па.

Тепер хочу дещо написати про житє політично-патріотичне тутешної громади. Ми, Українці в Савт Бетлегем, маємо два братства: одно св. Димитрія (від. У. Н. С.), а друге св. Йосафата (від. Провидіня). Було тут товариство під назвою „Вільна Україна" (від. Р. Н. С., а тепер У. Р. С.), але з браку членів і підлої господарки заумерло. Окрім тих згаданих товариств і братств мали ми тутки товариство большевицько-розбишацьке, циганьско-пияцьке від Ф. С. П., котре мало носити назву „Поступ" (взад!), але воно також довго не дихало, задлятого, що не було кандидатів, котрі хотілиб стати членами того товариства. Бо люди дуже добре знали, що з того товариства не будуть мати жадної користи, ані їх нація.

І так було якийсь час, аж одного разу зійшли ся члени бр. св. Димитрія і бр. св. Йосафата і поставили собі за ціль зорґанізувати Українську Громаду, котрої урядниками є тепер: Алексій Вавришко, предсідатель; Алексій Запаржоний, касієр; Іван Семенина, секретар. Згадані особи старають ся, щоби всіх Українців в Бетлегем зорґанізувати в одну громаду, бо — як каже народна пословиця — тільки в лучности сила. А сила панує тоді, коли в громаді є згода і солідарність. А у нас, як на злість, в таку важну хвилю, як тепер, брак солідарности.

Не хотячи забирати богато місця в нашій часописи „Свободі", я скажу тільки за віче, котре у нас відбуло ся дня 29. грудня м. р. в Німецькій гали при Бутонвуд улици. Віче було скликане за старанем урядників нашої громади. Панове А. Вавришко і А. Запаржоний дня 18. грудня удали ся з просьбою до о. Лотовича, чи о. Лотович постарає ся о бесідника. Отець Лотович до них сказав: „Почкайте пару днів, а я вам дам знати в неділю". І правда, о. Лотович постарав ся о бесідника в особі д-ра Білика з Ню Йорку.

Коли назначеного дня о годині 7-мій вечер прибули до нас шановні особи, др. Білик і о. Лотович (оба приїхали з Алентавн, бо тоїсамої неділі о годині 2-гій пополудни відбуло ся віче в Алентавн), і появились на гали, то публика привитала їх грімкими оплесками. Тоді о. Лотович вияснив присутним ціль віча і попросив людий, аби заховували ся підчас віча спокійно, так щоби кождий міг кожде слово зрозуміти. І зараз представив присутним д-ра Білика, котрий в своїй одногодинній промові змалював долю України і східної Галичини, та сказав, що чекає кождого галицького Українця, коли би східна Галичина дісталась у польскі пазурі. В той час кождий галицький Українець може тільки поставити чорний хрест над собою. Люди були дуже огірчені на Поляків.

По промові д-ра Білика забрав голос о. Лотович, котрий також виголосив до публики красну промову і попросив вічевиків, аби зложили жертви на Фонд освободженя Галичини. Присутні патріоти зложили на гали на руки касієра 235 долярів, а понад 30 осіб записали свої імена і казали, що свої жертви принесуть до хати касієра, бо не мали при собі гроший. А були і такі, що показували по пять центів і казали: „Я тілько дам, а хто дурний, най дасть більше. Я є поступовець, то мені треба на поступ". Встид і ганьба таким поступовцям, котрі 25 літ взад поступають!

А до Вас, шановні громадяни, кличу: Тримайте ся свого синьо-жовтого прапора!

А Вам, Пане Др. Білик, і Вам, Отче Лотович, желаю многая і благая літа!

Бетлегемець.

—o—

З LUDLOW, MASS.

Чи так роблять і другі люди?

Читаючи „Свободу" і другі часописи, не прийшлось мені вичитати таких подій, які лучили ся тут в нашій місцевости.

Про поклик Українського Народного Комітету, котрий взиває о жертви на народну ціль для оборони Галичини і Буковини, ніхто ані подумав в тутешній околици. Аж на Різдво прибув о. Р. Залітач з Гартфорд і мав в Лодлов Службу Божу, По службі Божій, як звичайно, мав о. Р. Залітач проповідь, на котрій взивав усіх щирих Українців, аби не пожалували жертвувати на народну ціль. Рівнож взивав, аби заложити місцевий У. Н. Комітет. Він своєю промовою так зворушив усіх присутних, що кождий зі щирого серця був би дав як найбільшу жертву.

Тогосамого дня п. Никола Гумен, знаючи добре, як тут нарід легковажить собі сю народну справу, офірував від себе на руки дякоучителя з Гартфорд, п. Кашуби, $10 на народну жертву. З початку були всі за тим, аби доконче заложити місцевий комітет.

В суботу, дня 11. січня с. р., зійшли ся люди до дому п. Лисевича (під ч. 147 Стейт стр.) в справі заложеня комітету. Тов. Д. Шабан виголосив коротку бесіду і візвав присутних, аби у важній народній справі таксамо поступали, як другі місцевости поступають. Відтак приступлено до вибору комітету, котрий складав ся з предсідателя, касієра, секретаря і трох колекторів. Усі присутні були раді і згідні, а навіть на початок зложило їх десятьох по $5, до чого перший почин дав п. М. Сорохтей. Загальну збірку було призначено на неділю, 19. січня, по всіх щирих Українцях, що мешкають в Лодлов і Індіян Орчард. Усе було ґаразд. Нарід був охочий до жертви і ми сподівали ся зібрати значну суму в тій околици.

Та не забракло тут і киринників в тій народній справі. Пан М. Лущ, котрий мешкає в Чікопі Фолс, запізнав ся з п. К. Яремком і давай заповідати соціялістичне віче на понеділок вечер, то є на 13. січня. На се віче мав прибути п. Дмитришин. Хотяй короткий був час до тої аґітації, то однак прибуло значне число людий. Кождий був цікавий послухати, що то буде. Однак п. Дмитришин з якоїсь причини не прибув. Нарід чекав довший час, а нарешті почав розходити ся. Тоді п. Лущ, знаючи напевно, що п. Дмитришин не прибуде, зачинає сам зі своїми прихильниками лекцію. Знаючи добре, що тут є завязаний комітет і нарід охочий зложити значну жертву на народну ціль, далї давай те все розбивати і бурити нарід, аби нічого не давав, бо то безпотрібне.

„Ми за гроші України не купимо! — каже орґанізатор. — Ми мусимо боротись клясовою боротьбою. Ми давали на „Український День", а де поділи ся ті гроші? Ви мусите тяжко працювати і даєте, а те все пропадає в попівських кишенях".

Нарід став відразу збаламучений, а киринник далї своє. Нарешті став нападати на наших народних діячів, як д-ра Костя Левицького і Василька з Буковини. „Хто вибирав Костя Левицького за премієра Галичини?" — кричав п. Лущ. Тоді виступив тов. Петро Тимків із запитом: чи то не лучше булоб вибрати якого чоловіка, котрий не вміє таблички множеня, щоби був на місци д-ра Костя Левицького? Бідачиско Лущ не міг дати собі ради з тим запитом, крутив то сюди то туди, а нарешті звернув на давну тему, щоби люди жадних гроший не давали на жадні цїли.

Потім нарід розійшов ся домів, а аґітаційна кирина провадилась дальше і богато людий дало ся тим збаламутити.

Я ще надії не тратив і думав, що то всьо дасть ся полагодити. Аж в суботу, 18. січня, зійшов ся комітет і другі до п. М. Пукіша, і ті всї, що подавали були жертви в сумі по $5, стали жадати звороту своїх жертв. Пан Пукіш, котрий був вибраний касієром, не хотів на те згодити ся, аж за дорадою других чесних людий, котрі признали, що киринникам треба гроші звернути, нехай не кричать і не випоминають, що попи зїдять їх гроші, аж тоді пристав.

Перший зажадав своїх $5 п. Ф. Лисевич. „Нема дурних! — говорив він. — Я тепер переконав ся, де тоті гроші пійдуть!" А коли отримав свої гроші, то сказав: „Нехай тепер хто що хоче говорить, най по ґазетах пише, але я таки вже не дам!" Відтак зажадали своїх пяток і другі, як пп. В. Чорненький, М. Керніцький, І. Виноградник і К. Яремко. Молоденький аґітатор п. Яремко не міг натїшити ся своїм підлим вчинком, аж з радости руки затирав, бо поставив на своїм, що не зїдять попи їх гроший.

Здавало ся, що вже конець, аж тут прибігає п. Михайло Сорохтей, котрий перший був дав почин до жертви своєю пяткою. Задихавшись (так біг), відразу зажадав зверненя своєї пятки. „Нема — каже — тепер уже дурних, щоби на попів збирати!" Коли йому тов. Д. Шабан звернув увагу, що то не збирало ся на жадних попів, але на народну ціль (хоч він перше се добре знав), то він як гукне: „Де поділо ся тих двіста пятьдесять тисяч, що зібрало ся на „Український День"? Попи за них їли і пили, а тепер нема дурних давати!" Якось ніхто не хотів з таким брутальним чоловіком ставати до дискусії, а касієр, п. Пукіш, віддав йому його пятку. Як він дістав назад свої гроші, то вже не мав що говорити, бо п. Пукіш випросив його з хати, даючи тим до зрозуміня, що нема місця киринникам в його хатї.

На другий день, в неділю, 19. січня, була вечірня, котру відправляв о. Р. Залітач з Гартфорд. По вечірни мав о. Залітач проповідь, що тичилась народної справи. Рівнож згадав, що був на Всенароднім Зїзді в Ню Йорку дня 16. і 17. січня і там була порушена справа гроший, зібраних на „Український День". Він сказав, скільки їх було, де яка часть зістала відослана і на яку ціль, де решта гроший є ульокована, на яку ціль можуть бути ті гроші вибрані і хто над тими грішми має надзір. Пан М. Сорохтей пошив ся в дурні, бо сам почув на свої уха, що стільки гроший не було, як він казав, тай що попи, ані жадні панки, їх не зїли. Не меньше посрамились і панове орґанізатори з Чікопі Фолс, котрі були на вечірни — чи для звичаю, чи для викопистаня — і переконали ся самі, що то все є неправда, що вони людям говорили, бо гроший ніхто не поїв.

А що-ж тепер буде, панове орґанізатори? Тепер инакше не виходить, лиш ті слова треба відкликати і оправдатись, бо ви говорили неправду людям. Ми, робітники, розумємо добре робітничу справу. Ми знаємо, що нас кривдять на кождім кроці і ми знаємо, що ми маємо орґанізуватися в робітничі партії, але не так, як ви нам представляєте. Така орґанізація не варта „нюха табаки", коли ви нападаєтесь безпідставно на невинних людий і на наших народних діячів.

Тут хочу навести пару слів смутних, але правдивих. А іменно хотів би я звернути увагу п. В. Чорненькому. Ви, пане Чорненький, не потребуєте показувати, скільки ви стратили з тої пятки, що мала пійти на народну ціль, бо се є встид і ганьба і підлий поступок. Ви колись були щирим Українцем. Ви не раз і голову обіцяли покласти за Україну і за свій нарід. Деж поділось те ваше геройство? Ніхто не має права до ваших гроший; можете їх пропити чи спалити, але ви не повинні своїм підлим вчинком докоряти тим людям, котрі хотять щиро працювати для свого народу.

Відтак відзиваюсь до Вас, щирі Українці в Лодлов і Індіяна Орчард. Не дивіть ся на тих киринників народної справи. Ви мали нагоду переконатись, чи се є правда, що вони говорили. Старaймось зіпсуте киринниками народне діло направити, а киринників пятнувати яко зрадників українського народу.

Лодловянин.

—o—

З PHILADELPHIA, PA.

З народного житя в Савт Філядельфії, Па.

Позаяк від червня 1918 року не було нічого оголошено з житя у Савт Філядельфії, Па., і дехто подумав би може, що тамошна громада заспала, чим зробив би кривду працівникам, длятого подаємо вкоротцї перебіг дальшої роботи, а іменно.

Дня 30. червня 1918 відбуло ся торжественне посьвячене Народних Домів при 61012 Савт Американ ул. Чину посьвяченя доевершив о. Максим Кінаш, парох в Філядельфії, а заразом виголосив красну річеву мову, за що уряд складає йому сердечну подяку.

Жертви з нагоди посьвяченя зложили слідуючі: Товариство українсько-американських Горожан $25; братство св. Василія $20; товариство ім. Тараса Шевченка з Норт Філядельфії $15; товариство „Любов", Українська Громада з Найставн, братство св. Володимира, братство св. Николая, братство св. Георгія і братство св. Михаїла з Кемден по $10; братство св. Петра і Павла, братство св. Михаїла з Філядельфії, товариство „Згода" і товариство „Вільна Україна" по $5; За ті жертви, як і за участь в посьвяченю, Уряд складає названим братствам і товариствам сердечну подяку.

По вакаціях зістала отворена нанові школа української мови для дітий під зарядом парохії, зглядно пароха о. М. Кінаша. Учителем назначено п. Андрія Шостака. Дітий учащає богато більше ніж попереднього року (хоч на около 2.000 Українців у Савт Філядельфії могло би ще більше учащати). Видно, що батьки зрозуміли свою задачу і коли так дальше буде, то наші діти не пропадуть для нашої Неньки-України.

Дня 2. падолиста 1918 вибрано новий уряд і полагоджено богато важних справ, як отворене читальні, школи анґлійської мови і т. п. Крім жертв підчас посьвяченя дав позичку п. Олекса Бонтей $50 і п. Юрко Піщальник $50; п. Іван Боросевич жертвував $5; п. Іван Жмутин зібрав на хрестинах у п. Івана Сороки (сина Михайла) $9.40, а у п. Василя Будая $2.50; п. Іван Сорока зібрав на хрестинах у п. Василя Гирича $5.55, у п. Івана Бішка $6.80, у п. Михайла Вітова $6 і у п. Теодора Кривки $3; п. Т. Воятицький зібрав на хрестинах у п. Т. Яржика $1.70; з коляди на Народний Дім сего року вплинуло до каси $70. За ті всі жертви Уряд сею дорогою складає всім жертводавцям сердечну подяку.

Дня 8. лютого с. р. Громада у Савт Філядельфії устроює **баль з танцями**, на котрий крім осібних запрошень сею дорогою запрашає всіх Українців і Українок з Філядельфії і околиці. Тов. „Любов" і братство св. Георгія приобіцяли вже взяти участь і принести жертви по $10, отже маємо надію, що і другі Хвальні Братства і Товариства возьмуть участь і тим способом допоможуть двигнути пяту народну твердиню в Філядельфії, де як старші так і діти мали би пристановище і не витирали би порохів по чужих кутах, бо тільки в своїй хаті своя правда і сила і воля.

ЗА УРЯД ГРОМАДИ У САВТ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:

Теод. Грицей, предс.;
Ів. Жмутин, секр.;
Ів. Сорока, кас.

—o—

З SCRANTON, PA.

Спростоване і відповідь на спростоване д-ра Кульчицького.

Хвальна Редакціє! В імя правди прошу помістити ще отсе, тим більше, що Ваша Редакція просить мене о тоє, аби я яко репортер добре провірював вісти зі Скрентон, Па.

В 156-тім числі „Свободи", з дня 31. грудня 1918, я доніс був про польський бенкет, котрий відбув ся в Casey готели в Скрентон, Па. Немало здивувало мене, коли в 9-тім числі „Свободи" з біжучого року я прочитав „Спростоване" д-ра Кульчицького, котрий признаєть ся, що був на тім бенкеті, а також дає своє оправдане, що він не мав причини протестувати проти Поляків, бо там не було жадної бесіди про Українців, а навіть ставляє себе за великого „попечителя" Українців, покликуючись на приватну розмову з польським асекураційним агентом п. Станіславом Вітовским і з п. Гадухом, редактором тижневника „Republika-Górnik Pensylwański".

З того всего так виглядає, що др. Кульчицький в своїм спростованю цілком очистив ся з закидів, а мене, яко скрентонського репортера, хоче зробити брехуном і підляком; противнож, себе представляє він за мученика, або „героя", бо репортер допустив ся „бандитизму" на д-рі Кульчицькім і зробив йому велику кривду.

Тому, щоб закінчити тую немилу справу і щоб на дальше не ширило ся баламуцтво, а др. Кульчицький, яко „поржондни Русін", аби міг спокійно спати; а також, аби я не зістав брехуном за фальшиві донесеня на пана доктора, — я на отсім місци дуже перепрашаю д-ра Кульчицького і простую: бо ті наруги зі сторони Поляків проти Українців, про котрі я був доніс в 156-тім числі „Свободи", не мали місця в Casey готели на польськім бенкеті, але на польськім вічу в Тавн гали, Адамс Аве., Скрентон, Па., по котрім то вічу таки того вечера відбув ся польський бенкет. Розумієть ся, що на вічу був присутний також і др. Кульчицький, а по вічу пійшов зі своїми „пцинявцелями" на бенкет, чи не помагати будувати Польщу „од моржа до моржа".

Та се, що др. Кульчицький був на бенкеті, мене мало що обходилоб, бо се є його особистий бізнес. Мене лише се болить і обходить: Коли др. Кульчицький задля свого бізнесу ходить поміж дощ, то ліпше такому патріотови сидіти тихо і не рипатись, а не судити людий, котрі лише правду йому сипнули до очий. Чому др. Кульчицький в своїм спростованю не признав ся, що був на вічу? І по що тут, Пане Доктор, викручувати ся сіном, коли Ви дуже добре знаєте, що на тім вічу реферував п. Ходзько, „польскі поручнік" (так його іменує Ваш приятель п. Гадух в своїм органі „R. G. P."), котрий в своїй бесіді заохочував польську „млодзєж", аби вступала численно до польської армії, „бо там в Ґаліцийи ґразі небеспеченьство зе строни гайдамакуф украінцуф за Львуф і всходньон Ґаліціен. Встемпуйце, а бендземи ржнонць русінуф як псуф!" Ось таких то слів ужив на вічу польський шовініст, що самі Поляки осудили його бесіду; а др. Кульчицький не лише, що спокійненько вислухав „казаня" пана „поручніка", але ще мав лице пійти на бенкет, улаждений в честь того пана „поручніка", та ще сьміє протестувати проти правди, котру я доніс недавно до „Свободи", якого то скрентонська громада має інтелеґента Українця, що пожаль ся Боже.

Так отже факт фактом є, котрого і сьвячена вода не змиє, що др. Кульчицький був присутний не лише на польськім бенкеті (до сего він сам признав ся), але також був учасником польського віча, на котрім сипалось громами на Українців, а др. Кульчицький замісць запротестувати проти таких несправедливих наруг, або хоть опустити галю, покірно вислухав сих зневаг до кінця, та ще опісля пійшов до Casey готелю з „паном поручніком" бенкетувати, т. є помагати вносити „тоасти" за здоровлє Польщі. Сумне воно, дуже сумне, але правдиве!

Побачимо, чи й тепер др. Кульчицький осьмілить ся простувати; а головнійше се, чи й тепер заперечить, що на вічу нічого не говорилось за Українців.

Репортер.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

Imperfect in original

СИБІРСЬКЕ СЕЛО.

Се було пополудни одного цьвітневого дня, коли послідний дотик зими зникав, як я виїхав до малого сибірського села, послідної станиції славянських кольоній, які є порозкидувані по всіх закутках Єнісейського басейну від великої зелїзниці в полудневім напрямі до монгольських гір.

Село довге з півмилї було утворене з двох нерівних рядів хатин, побудованих на місцях, очищених з берези і сосни. Звичайна, широка просторонь яких вісімдесять ярдів розділяла сї два ряди; через одно поколїнє або більше переїзджаючі там і назад вози поробили на сїй широкій дорозї глибокі виверти і ями, які були тепер наповнені водою.

Се була така сцена, на яку я ввійшов по двох днях подорожі в тарантасі з міста Мінусїнск до монгольської границї. Се було послїдне село на краю великих та майже непроходимих лїсів, які є по північній сторонї Саянських гір, відділяючих Росію від хінського царства. „Куди! Раз пашол"! Мій візник лопнув батогом, а трійка сибірських коників вгальопувала розгонисто до малого села, затакована зі всіх сторін гавкаючими псами, підчас коли громадки селян, убраних в одяги верхом вовною, приглядали ся нам. Тут не було гостинної почтової станиції. Се було далеко від якоїнебудь почтової дороги, а послїдне почтове місточко ми лишили яких сорок миль за собою. Не було иншої ради для мене, як тільки оглянути ся за добрим сибірським селянином в тім відлюднім місци, щоби змилував ся надімною та взяв до себе.

Того раня відбуло ся в церкві богослужене, одначе тепер все було тихо. Дехто з мущин працював поволеньки на подвірях, поза своїми хатами, перекидаючи сїно і укладаючи коноплї до висушуваня. Одначе ніхто не працював на полях того дня. Громадки по пять або шість селян сиділи на приспах при вході на подвіре своїх хат, балакаючи та споживаючи зернятка з сосни і соняшника. Тепер зібрала ся значна товпа, та менї видавалось майже безнадійним пояснити людям, чого я хотів, особливо коли вони нараз всї говорили в дійсний східний спосіб. На мою радість кількох ласкавих старих селян успокоїли товпу та звернули людям увагу, аби мене не тиснули зі всіх боків, бо — говорили вони — „помимо всього він є нашим братом". І не потривало довго, коли сї старі люди зрозуміли річ; кілька з них радо запросили мене до себе, так що я по хвилині приглядання рішив ся ввійти до квадратової хати в серединї села.

Ввійшовши до середини, я завважав, що дім складаєть ся з двох кімнат; в одній мешкала середних лїт пара, а другу кімнату держано на випадок. Кімнати були гарненько і старанно вибілені на Великодні Сьвята. Звичайно в західній Европі люди думають, що російські селяни є дуже брудні та неприємні, аби жити з ними. Одначе о стільки, о скільки се відносить ся до Сибіри, особливо в подальших околицях, я ніколи не стрічав більше чистїйших домів та приємнїйших селян. В сути річи чистість і самопошановане здавали ся збільшати щораз більше, чим дальше вони знаходять ся від цивілїзації.

Коли я вже упорядкував ся в хатї, вийшов опісля на сільську улицю та тиняв ся по селї. Очевидно, що щось мусїло тут діяти ся сього вечера, бо мож було бачити малї громадки дівчат всякого віку, які стояли або сиділи перед декотрими хатами, співаючи уривки пісень, яких слів я не міг ніяк розібрати. Потрошки до них присунули ся і инші, так що незадовго вони стали ядром малої товпи. Вони співали малї пісоньки, очевидно добре знаючи їх на память; одна з них зачинала першії строфи, а решта потягала за нею в двох гармоніях. Мене здивувало, що ті прості селяни могли розвинути зовсім природно без науки здібність співати свої народні пісні гармонійно, та я дуже сумніваюсь, чи в якімнебудь селї полудневої Англії можнаб таке явище спостерегти. Гармонія була замітно добра, хотяй голоси часами виглядали менї так як різкі. Тож рівнож були приємні для уха. Се був вечер одного з многих сьвят, так численних в російській імперії.

Що мене найбільше застановило в тім соціяльнім зібраню, се загальний дух сільських людий. Се не було зібране якихсь родин, але цїлого села, складаючого ся наче з одної родини; зібране, в котрім індивідуальність кождої родини була невидна. Се був зовсїм инший тип товпи, яку стрічаєть ся на ріжних забавах в англійськім селї. Жадна родина не стояла на боцї, жадні пари молодців і дівчат, не взявшись попід рамена, не ставали побіч. Цїле село здавало ся жити разом спільним пожитєм, таким, якого я ще ніколи передтим не бачив. Се було товариство, яке причиняєть ся до поширеня спільних гадок!

М. П. Прайс.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальше в часі У. Н. Зізду зложено і надіслано отсі дальші жертви:

196. Когус, Н. Й. Збірка (поіменний спис жертводавців дішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $280.75

197. Сентралія, Па. Збірка (поіменний спис жертводавців дішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $600.00

198. Філядельфія, Па. „Українські Січові Стрільці" зложили отсі жертви: Василь Декан $14.00; Данило Люба і Дмитро Зінь по $12.00; Йосиф Гайдатаха, Павло Колісник і Василь Бинзяк по $10.00; Йосиф Шаварин, Йос. Матлюк, Ник. Запоточний, Вас. Шостак, Дм. Микитин і Антін Флисак по $5.00; Семко Тутецький $2.00. — Разом ... $100.00

199. Карнегі, Па. Збірка (поіменний спис жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше ... $240.25

200. Шікаго, Ілл. Никола Моранець і Олекса Тимош по $5.00. — Разом ... $10.00

201. Ню Рошел, Н. Й. О. Кованський ... $5.00

202. Гартфорд, Конн. Т. Кованський ... $5.00

203. Шікаго, Ілл. Мих. Фтомин $5.00; бр. св. Стефана $10.00. — Разом $15.00

204. Рон, Па. Місцевий У. Н. Комітет, збірка (поіменний виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $100.00

205. Нортгемптон, Па. Місцевий У. Н. Комітет, збірка (поіменний виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $2.449.81

206. Ню Кенсінгтон, Па. Йосафат Карпець, Петро Зілінський і Василь Волошин по $5.00. — Разом ... $15.00

207. Мт. Кармел, Па. Місцевий У. Н. Комітет, збірка (поіменний спис жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $100.00

208. Олієн, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: М. Сеник, П. Пилипів, Гр. Полозяк, І. Костів і І. Підскальний по $5.00; М. Луцишин і О. Луцишин по $3.00; Г. Підскальний $2.25; П. Бандура, І. Костів (стар.), І. Кліщ, Н. Луцишин, І. Робур і С. Васьків по $2.00; І. Супик, М. Підскальний, І. Максимів, М. Самаранда, Н. Леськів, С. Бандура, А. Непорадний, П. Магомета, С. Пиндур, І. Череватий, Н. Кліщ, М. Данилишин, М. Ковальчук, Г. Кліщ, С. Данилишин, О. Ґулін, О. Голод, І. Мішанець, В. Винницький, О. Парандій, А. Лялюк, І. Мельник, І. Кліщ, І. Парандій, О. Леськів, Д. Базів, Н. Мельник і І. Базів по $1.00; дрібними датками 75 цнт. — Разом ... $74.00

209. Брістол, Конн. Братство св. Петра і Павла і Микита Савяк по $5.00. — Разом ... $10.00

210. Порт Джервіс, Н. Й. Українська Громада, збірка (поіменний спис жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $182.00

211. Сиракюз, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ" і Іван Татарин по $25.00. — Разом ... $50.00

212. Редінг, Па. Українська Громада ... $27.00

213. Котсвіл, Па. Збірка місцевого У. Н. Комітету (поіменний виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $150.00

214. Сейр, Па. Збірка Української Громади (поіменний спис і виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $200.00

215. Йонкерс, Н. Й. Збірка Української Громади (поіменний виказ жертводавців надішле ся і оголосить ся пізнійше) ... $1000.00

216. Елізабетпорт, Н. Дж. Михайло Сидор ... $10.00

217. Гамтрамк, Міш. Я. Бойко $25.00

218. Пітсбург, Па. Вол. Стадник $2.00

219. Нюарк, Н. Дж. Михайло Пасічний ... $1.00

220. Гамтрамк, Міш. Макс. Гарматюк ... $5.00

221. Пасайк, Н. Дж. Ів. Шафран $4.00

222. Шікаго, Ілл. В. Кованський ... $10.00

223. Філядельфія, Па. Гр. Гонта $1.00

224. Олвейн, Айова. Делеґат п. Никола Гуцул передав збірку від слідуючих осіб: Никола Гуцул і Юрко Рашковецький по $20.00; Іван Рашковецький $15.00; Василь Бойчук, Ілько Гаврилаш і Никола Куцик по $10.00; Андрій Олексюк, Стефан Олексюк, Іван Романчук, Юрко Лукеник, Михайло Куцик, Гаврило Козоріз, Іван Тимощук, Іван Рудик і Гриць Гордаш по $5.00. — Разом ... $130.00

225. Істон, Па. Н. Підгайний, Фил. Сагатій і П. Соканчук по $5.00. — Разом ... $15.00

226. Дітройт, Міш. А. Блащук $2.00

227. Вайтстон, Н. Й. М. Місьович ... $5.00

228. Ню Йорк, Н. Й. С. Наконечний $10.00; Анна Ільків $5.00; Евдокія Гамар, Олекса Хроницький і Д. Гиба по $2.00; П. Білозор, М. Стефак і Д. Лешишин по $1.00. — Разом ... $24.00

229. Шікаго, Ілл. о. Я. Скроцький, П. Щербатий, В. Ковалик і Е. Скородинський по $5.00. — Разом ... $20.00

230. Бервік, Па. Н. Михайлишин $1.00

231. Вестбери, Н. Й. Збірка ... $51.28

232. Амітивіл, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: В. Червоняк $15.00; А. Гловацький $10.25; Зофія Гловацька, І. Гловацький, Е. Бововський, С. Возьняк, Д. Тивоняк, О. Кокотак, С. Боднар, Ф. Гловацький, М. Боднар, С. Вінніцький, Марія Вінніцька і Ю. Вінніцький по $10.00; К. Стефанишин $5.25; В. Вугрин, Ф. Шайнога, І. Зачковський, Я. Боднар, Д. Боднар, С. Пилипчук, Марія Пилипчук, М. Зачковський, Параска Зачковська, Анна Гловацька і В. Пилипчук по $5.00; Анна Микуляк і М. Старик по $2.00; Г. Віл 50 цнт. — Разом ... $210.00

233. Ірі, Па. І. Питльований прислав з коляди (поіменний спис жертводавців оголосить ся пізнійше) ... $21.00

234. Нешвіл, Тенн. На руки п. М. Нагая зложили: І. Адамович $10.00; М. Н. $8.00; М. Долиний, Е. Долиний, І. Заціраха і І. Дам по $5.00; І. Байко $2.00. — Разом ... $40.00

235. Шікаго, Ілл. На руки о. Я. Скроцького зложили: Збірка на хрестинах у п. Т. Пелеха $4.80; збірка п. Мотики $5.70; В. Новіцький і В. Лазечко по $2.00; В. Саган і І. Віщук по $1.50; о. Я. Скроцький, І. Станько, М. Ковалик, Т. Мотичак, А. Демко, В. Демко, В. Сніданко, С. Данилин, А. Бубен, П. Щербатий, Д. Гнида, О. Залізко, П. Дмитраш, Й. Мандрика, О. Пайда, Є. Чорняк, А. Партика, В. Когут, М. Гірка, С. Миклюш, А. Махник і І. Когут по $1.00; П. Джела, І. Ленартович, П. Вербіний, Д. Дмитраш, І. Гізовський, В. Ковалик, І. Сніданко, М. Ковальчик, І. Шалько, П. Мазуркевич, А. Когут і Ю. Березовський по 50 цнт.; на вічу дрібними датками $7.30. — Разом ... $52.80

236. Бріджпорт, Конн. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: М. Вовк $20.00; Л. Сарабун $10.00; В. Пухта, Ф. Голубенний, М. Стельмах, М. Вівчарик, В. Стельмах, О. Гнидович, К. Білик, С. Козак, Л. Кушнір, М. Смалига, Г. Шибал, Г. Влох, С. Шмира, П. Козак, К. Лукаш, П. Бичак, М. Козак, М. Савчин, Г. Ющак, Ф. Савіцький, М. Рогальський, М. Чернецький, Ф. Гаврилик, Ю. Довгонь, Т. Завокійний, Г. Макоїт і М. Сівузат по $5.00; І. Влох і М. Макоїт по $3.00; П. Довгань, І. Дикан, М. М. Макоїт і В. Козак по $2.00; І. Бичак, П. Слобожан, З. Шибал, І. Малицький, М. Ляхович, Ф. Генсіцький, Т. Козак, А. Самборчук і Т. Глотович по $1.00; І. Шарабара і І. Минджан по 50 цнт. — Разом ... $189.00

237. Деслодж, Мо. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: В. Бортіш, І. Греськів, М. Колодій, П. Голдак, І. Щудла, О. Кузів, М. Андибур, Н. Паращак, А. Колодій, В. Шевців, М. Пашко, М. Черпак, В. Білик, С. Патент, П. Лесів, Т. Гриньків, П. Шрамак, І. Щербан і М. Павук по $10.00; І. Тиндик $6.00; І. Якимів, Д. Коваль, Г. Колодій, В. Гук, С. Семичек, Б. Трубилович, Т. Кубальський, Й. Греськів, І. Матолич, І. Була, М. Кульчицький, С. Гармич, Д. Ялечко, Т. Бобрівський, І. Гатлан, М. Цісельський, М. Сеник, О. Копач, Т. Комар, А. Комар (стар.), І. Любчин, М. Сорока, В. Паращак, М. Кузів, М. Міштурак, М. Кисера, А. Комар (мол.), П. Пастернак, І. Лисий, М. Білик, І. Курдняк, М. Груший, М. Сенишин, Й. Помірко, І. Парашак, І. Андибур, М. Кондратів, В. Медвідь (стар.), В. Медвідь (мол.), П. Міштурак, Я. Андрухів, М. Тустановський, О. Викрикач, І. Кундеревич, В. Хрунь, В. Міштурак, А. Колодій, І. Михайлюк, С. Стрийський, А. Білик, І. Любчин, Н. Кривошия, І. Ковтур, М. Бариляк, А. Готала, А. Сіташ, Г. Бокало, Г. Дань, М. Коваль, І. Кіс, Н. Білий, С. Цьорох, М. Гаригайло, М. Крупяк, Д. Харів, С. Міськів і А. Кравець по $5.00; Й. Лазорів $3.00; М. Мальський $2.50; о. М. Лукавський, В. Грицко, А. Іванців, А. Гривнак, І. Гарасим, Н. Дмитруш, А. Гатала, І. Грошко і М. Тиндик по $2.00; В. Мазур $1.50; С. Слюсар, І. Анклойз, І. Бриль, І. Бариляк, Н. Матраль, В. Біяк, В. Вонисько, І. Совяк, І. Деяко, А. Бучко і Г. Левко по $1.00; Й. Трубилович 25 цнт.; з коляди $134.20. Разом $701.45, нашо надіслано на разі ... $500.00

238. Савт Бетлегем, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: П. Пастернак $20.00; О. Запаржоний, Д. Підгайний, Г. Леськів, І. Марців, М. Маринович, В. Запаржоний, Т. Марек, А. Навроцький і Т. Данилюк по $10.00; Н. Романишин, І. Семенина, І. Божик, І. Крись, А. Кубарич, С. Соробів, Л. Нестор, В. Шкромида, П. Бойчак, П. Воркун, С. Пастернак, Д. Флисник, І. Кривобедрий, В. Могильський, Ф. Югас, С. Петляр, П. Шишлин, К. Кмита, Л. Корчовий, С. Каплун, С. Міштурак, Н. Паращак, М. Яворський, М. Шевчук, Й. Рейква, В. Заблоцький, Я. Ільків, Т. Палига, В. Спора і П. М. Спора по $5.00; М. Юркевич, Н. Захарко і Л. Карпович по $3.00; О. Сидоряк $2.50; Г. Петрівський і К. Дармограй по $2.00; Сабіна Михайлів, І. Дуда, М. Сагайдак, Зофія Капун, Є. Палікович, Г. Демчук, Л. Мороз, Г. Палюх, Дякик, Й. Комонка, М. Мушастий, О. Леськів, Н. Любий, Р. Капун, А. Бойко, В. Шкромида, Н. Захарко, Н. Івасютий, Г. Петрівський, М. Лігницький, П. Головка, І. Когут, М. Ґреґораш, К. Домановський, Г. Борецький Палюх, Т. Данилюк, С. Когут, О. Дячун, О. Брус, Марина Зарічна, І. Данилюк, О. Клумацький, Н. Лешишин, Т. Марок, Й. Дячун, І. Мандзій, Л. Копчун, В. Могильський, М. Паламар, Н. Бендас, В. Музика, С. Музика, Д. Підгайний, І. Дядишин, В. Гонтарик, І. Голінський, М. Демичук, Т. Ковальський, М. Кулик, І. Згоба, І. Саваринський, П. Каляпович, Н. Карачин, С. Згоба, А. Згоба, М. Тудя, П. Паращак, С. Міштурак, К. Кріх, М. Вішковський, М. Лобар, О. Сударко і С. Черняк по $1.00; дрібними датками $30.85. Разом $369.35, а по струченю коштів пересилки, надіслано ... $369.00

239. Філядельфія, Френкфорд, Па. Жертви зложені на руки о. В. Петрівського $100.00; збірка між членами бр. св. Йосафата $40.75; збірка між членами тов. „Укр. Січові Стрільці $65.00; з каси тов. „Укр. Банда" $25.00. Разом $230.75. — Передано ... $230.00

240. Бофало, Н. Й. На руки о. І. Ортинського, зложили Українці з Лакавана, Н. Й.: М. Марушка $10.00; С. Бахурський, І. Рудик, В. Розпота, Ю. Шмирка, М. Ворожбій, І. Нюль, В. Турина, М. Морочко, І. Тільняк і М. Качмар по $5.00; М. Феник, В. Бочар, І. Ґерельовський і А. Сегетій по $3.00; І. Колодій, В. Нюль і Т. Ленгер по $2.00; І. Вайда, М. Гаврильчак, В. Сорока, І. Гавлун, С. Самардяк, Ю. Ременіцький і П. Гаєвський по $1.00; з Бофало, Н. Й.: о. І. Ортинський $100; Ю. Радетич $2.00; М. Цибух і А. Ромбнів по $1.00. — Разом ... $189.00

241. Ню Лондон, Конн. На руки п. Семка Грицуняка зложили: Семко Грицуняк, Антін Лемешка, Василь Гірчиця (син Івана) і Михайло Солецький по $10.00; Андрух Лемешка і Петро Щепох по $5.00. — Разом ... $50.00

242. Вестбери, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: І. Парій $10.00; В. Сайко і Ф. Олещук по $5.00; Д. Данилевич і Г. Данилевич по $2.50; Г. Олещук, К. Кравець, П. Теслюк, Д. Баран і Н. Лотоцька по $2.00; Г. Берчук, С. Томиш, І. Козуб, Ю. Галабурда, Г. Томиш, О. Войтович, Ю. Олещук, Ю. Миронишин, Г. Гладкий, М. Гладка, Т. Галабурда, М. Года, Т. Ярищ, І. Осадчук і Г. Харчук по $1.00; дрібними датками $2.28. — Разом $52.28

243. Пітсфілд, Масс. На хрестинах у п. Теодора Соколовського, зложили на руки п. Т. Спасика: Т. Соколовський, О. Яремій, І. Соколовський, В. Тимчук, Я. Шамлій і Т. Гуска по $1.00; дрібними датками $5.00. — Разом $10.00

244. Шікаго, Ілл. Антін Репетовський ... $5.00

245. Авока, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: М. Колодій, І. Білас, І. Соколовський і А. Маційовський по $3.00; М. Періг, І. Мачужак, Я. Фіняк, О. Лесик, І. Пашкевич, В. Своринь, В. Лісний, І. Гнатко і І. Свибир по $2.00; М. Гуральчик $1.50; Г. Сеньків, С. Сеньків, О. Клюс, А. Бондра, Я. Слюсар, М. Якимишин, Г. Патроник, Г. Петльований, Т. Колодій, А. Прокопова, Я. Кодлей і Г. Тішер по $1.00; дрібними датками $3.25. Разом $46.75, а по струченю коштів пересилки, надіслано ... $46.57

246. Гомер Сіти, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Д. Кучмак, Н. Білик, П. Чабан, Г. Цупрак і С. Худик по $10.00; М. Когут, Й. Андрушко, А. Низьолек, П. Митрищак, Г. Белюх і І. Мигали по $5.00; Н. Митришак, П. Мачужак, А. Максимик і С. Кость по $2.00; Ю. Колодій, І. Ткач, М. Ткач, М. Мигали, М. Бобік, І. Шмадовський і І. Лукач по $1.00; дрібними датками $2.00. — Разом ... $98.00

247. Плейнсборо, Н. Дж. На руки п. М. Лаціка зложили: М. Лацік, М. Соловський і В. Яворський по $5.00; Стефан Костів $3.00; Михайл і Марія Мудрий по $2.50; С. Назарук $2.00. — Разом ... $25.00

248. Ню Кестл, Па. На руки п. Осипа Мельника зложили: Гр. Вікарук $5.00; Вас. Лапіцький $3.00. — Разом ... $8.00

249. Сіетл, Ваш. Григорій Петруневич ... $10.00

250. Альпена, Міш. Йосиф Магаляс ... $10.00

251. Перт Амбой, Н. Дж. о. Й. Чаплинський ... $100.00

РАЗОМ $8.135.74.

Попередно оголошено $15.519.30.

РАЗОМ ЗІБРАНО $23.655.04.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касіера: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

УВАГА: Викази жертводавців просить ся виладжувати так, аби дотичні імена і назвиска йшли з гори до долини після жертвованої квоти — від найбільшої до найменьшої. Виладжені без такого порядку викази мусить ся давати до переписуваня, а се коштує непотрібні видатки. Імена жертводавців просить ся писати виразно, щоби не було ніякого баламутства.

Український Народний Комітет.

(Дальше буде).

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеть ся в неділю, 2. лютого, о 2-гій годині пополудни, в Німецькій гали, ч. 435 Мейн Стр. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів явити ся на сей мітінг. Довжники мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім случаю будуть суспендовані. На сім мітінгу будеть ся принимати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. — Т. Діка, предс.; В. Григірчак, кас.; П. Похмурський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Подаєсь до відома всім зі села Городиславичі, повіт Бібрка, що мітінг відбуде ся дня 2. лютого 1919, в гали парафіяльній під числом 28 Іст 7-ма улиця в справі помочи для родинного села. Упрашає ся прибути і принести тикети, що розібрані зістали на виграшку годинника і тікети з балю.

ЗА КОМІТЕТ: 11-12

Сенько Наконечний, предс.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую своїх товаришів **ІВАНА СИТКУ і ОЛЕКСУ СИТКУ** (вони обаріднi брати, високого росту), родом з села Заболотці, повіт Броди, три роки тому назад перебували в St. Joseph, Mo. Маю до них важну справу. Хто би їх знав або вони самі, прошу зголоситись на адресу: **HERASIM ZAHORUYKO, 2307 W. 3rd Street, Chester, Pa.** 11-20

Пошукую свого мужа **ПЕТРА ПИСЬМЕННОГО**, з села Косова, повіт Чортків. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: **ANNA PYSMENNA, 1014 Bigelow Avenue, Woodhaven, N. Y.** 8-19

Пошукую своеї жени **АННИ НЕСТОР**, з дому Василюк, з села Вірхня, повіт Горлиці. Вже пять місяців коли мене лишила. Прошу її, щоби до мене зголосила ся. Коли не схоче разом жити, то переведемо справу через суд. Голоситись на адресу: **JOSEPH NESTOR, 185½ State Street, Auburn, N. Y.** 12-14

Пошукую свого краяна **ФЕДЬКА МЕЛЬНИКА**, з села Дібринів, повіт Рогатин. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: **H. MELNIK, 577 Perth Ave., West Toronto, Ontario, Canada.** 12-14

Пошукую свого шваґра **ДМИТРА ЛУГОВОГО.** Походить з села Устечко, повіт Заліщики, Галичина. Має перебувати в Канаді. Хто би про него знав або Ти сам шваґре, прошу зголосити ся до: **NICH. DRUCZAK, R. F. D. 2, Huskin Run, Hoowensville, Pa.** 11-13

Пошукую чесної і моральної **ГОСПОДИНІ** до веденя дому і дітий. Голоситись на адресу: **M. Samaranda, 1216 R. R. Ave., Olean, N. Y.** 12-14

Де є мій брат **ІВАН ДЕМКОВИЧ**, з села Добра, пов. Сянік? Перебував в Скрентон, Па. Шукає за ним його сестра в дуже важній справі. Хто би о нім знав або він сам, нехай зголосить ся на мою адресу: **MARY DEMKOWYCZ, 136 Essex Street, New York City.** 11-13

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Гроза великого кравецького страйку.

Великий страйк в Ню Йорку, який обіймає 40.000 кравецьких робітників, котрі домагають ся 44-годинного тижня праці і 15% підвишки платні, грозить загальним кравецьким страйком в цілих Злучених Державах, коли лише властителі кравецьких робітень і ткацьких варстатів не згодять ся до 3-го лютого на домагання робітників, заявив Джан Голден, президент Злучених Ткацьких Робітників Америки. Для піддержання кравецького страйку мали би вийти на страйк також всі робітники у фабриках сукна.

Пропонує зміну календаря.

80-літний Карло Беннет з Колдвотер, Мішіґен, пропонує змінити календар в той спосіб, аби рік числив 13 місяців, а кождий місяць 28 днів. Беннет пропонує, щоби новий місяць назвати іменем Соль та уважати його за сьомий місяцем в році, між червнем а липнем. Січень мав би бути першим місяцем в році, а грудень тринайцятим. Понеділок мав би бути першим днем в тижни, а неділя семим. Після пляну Беннета понеділок припадав би все на 1-го, 8-го, 15-го і 22-го кождого місяця. З огляду, що звичайний рік має 365 днів, а після пляну Беннета випадає на рік лише 364 дні, тому Беннет пропонує, аби сей 365-тий день в році назвати Новим Роком і уважати його за леґальне сьвято, яке припадало би між неділею 28-го грудня, а понеділком 1-го січня. Новий Рік не має бути ані частию тижня, ані частию місяця, лише був би сам для себе індивідуальною одиницею і творив би цілість в році. Є ще також питанє, що зробити з одним днем, який припадає кождого переступного року. Беннет пропонує, аби сей 366-тий день, який припадає в переступнім році, назвати Переступним Днем і вложити його між неділю 28-го червня, а понеділок 1-го соля. Після проекту Беннета Переступний День, так як і Новий Рік, не мав би бути ані частию тижня ані частию місяця, лише яко індивідуальна одиниця творив би сам собою цілість і був би складовою частию кождого переступного року. Після пляну Беннета всі сьвята припадали би одного і тогосамого дня в тижни і в році, кождого року. Різдво все припадало би на четвер 25-грудня. — За зміною календаря заявило ся вже кількох визначнійших Американців, а один посол вже навіть вніс в парляменті резолюцію, аби рік поділити на 13 місяців, місяць на 28 днів, а тиждень на 7 днів.

Найстарша німецька газета перестала виходити.

„Ді Вельт Боте", найстарша німецька газета в Злучених Державах, яка виходила в Алентавн, Пенсильванія, і мала циркуляцію на цілі Злучені Держави, заперестала виходити минувшого понеділка, по 107 літах істновання.

Не хочуть увільнення.

З числа 113 помилуваних противників війни, двох не хочуть приняти помилування, кажучи, що коли їх раз засуджено на кару, то вони мусять її відсидіти.

Міліони на реґуляцію рік.

Сенат Злучених Держав ухвалив 32,702.364 доляри на реґуляцію рік і пристаний в краю.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Академія Наук в Києві.

„Відродженє", орган українського правительства, доносить в числі з 20. падолиста 1918, що в Києві основано українську Академію Наук, зложену з трох секцій: історично-фільольоґічної, фізично-математичної і суспільно-наукової. До історично-фільольоґічної секції належать: Д. Баґалій, професор університету в Харкові; Н. Петрів, професор духовної академії в Києві; А. Кримський, професор Народного Університету в Києві і знавець мов та історії східних народів; і Орест Левицький, член комісії для розсліджування історичних актів і документів в Києві. — До фізично-математичної секції належать: учений В. Вернадський, професор університету св. Володимира в Києві; і П. Тутковський, голова секції історії природи при Науковім Товаристві ім. Т. Шевченка в Києві. — До суспільно-наукової секції належать: проф. Михайло Туган-Барановський, голова товариства українських економістів при Державнім Університеті в Києві; П. Тарановський, професор університету в Катеринославі; Кащенко і С. Тимошенко, професор Політехнічного Інститута в Києві. Дня 17. падолиста переведено вибори президента і секретаря Академії. Професор Степан Смаль-Стоцький, з університету в Чернівцях, і проф. Сумцов, з університету в Харкові, на вибори не прибули.

Українці в Добруджі.

„Відродженє", орган українського правительства, згадуючи в числі з 27. падолиста 1918 року про конгрес національностий в Добруджі, каже, що на сій території живе 100.000 Українців, які поселили ся там ще у XVIII. столітю. Загальне населенє Добруджі виносить тепер около 250.000 душ.

Жиди проти Поляків.

„Земя Любельска", з 4. грудня 1918, доносить, що на польські війська, які маширували на місто Володимир на Волині, напав у селі Устелуг жидівський відділ з 500 людий. В битві впало 14 убитих і 42 ранених. Жиди масово вступають в ряди української армії, щоби боронити край перед Поляками. Се діеть ся і в Галичині і на Волині. Жидівські жовніри виказують велике геройство і замітного духа самопосьвяти. Один жидівський полк, який стоїть під командою Семена Петлюри, прогнав і очистив з Поляків цілий володимирський повіт, де відтак привернено українські власти. В такий спосіб Жиди віддячують ся українській републиці за те, що признала їм національні права, підчас коли Польща відмовила їм сього.

Поміч для громади Завалова і околиці.

До нашої редакції наспіло слідуюче оповіщене з просьбою о поміщене:

Заходами іміґрантів, походячих з громади Завалова і околиці, основано в Ню Йорку „Запомоговий Комітет для Завалова, Заставча, Середного, Яблонівки і Камінної гори.

Комітет має на цілі згуртувати всіх родимців, які походять з повисше наведених місцевостий в цілі зібрання значнійшої підмоги для своїх братів в старім краю.

В тій цілі взиваємо наших родимців, щоби прибули на збори, які відбудуть ся в неділю дня 2. лютого у п. Стефана Клюби, 368 Іст 10. улиця в Ню Йорку.

Вписове до комітету виносить 2 дол., а місячна обовязкова вкладка 50 центів. Крім того приймаєть ся добровільні жертви на повисшу ціль.

Сподіємо ся, що ані один з наших побратимів не відмовить ся від співучасти і радо посипить зі жертвою на злагодженє нужди, яка навістила сі місцевости в часі війни. Памятайте на вдови і сироти, яких мужі і батьки згинули в обороні нашої вітчини.

Нехай сором не окриває нашого лиця, коли вернемо в родинні сторони, не давши доказу, що і ми сповнили супротив них свій обовязок.

Прибувайте на збори всі як один.

ЗА КОМІТЕТ:
Николай Моравський, гол.
Ілля Лущиків, секретар.

Кооперативна преса України.

„Нова Рада", з 27. падолиста 1918, доносить, що число кооперативних часописий українських виносить 24. Ними є: „Комашня", Кооператива Зоря", „Сільський Хлібороб", „Українська Кооператива", „Вісти Народних Банків Кооперативних", „Союз", „Будучність", „Кооперативний Листок", „Вістник Союза Подільських Кооперативів", „Кооперативне Житє", „Вістник Союза Кооперативів Роменського Повіту", „Полтавський Кооператор", „Наша Хата", „Наше Житє", „Волинська Газета", „Вістник Волинських Кооперативів", „Хлібороб-Кооператор", „Народна Праця", „Село", „Волинська Народна Часопись", „Наше Село", „Праця Земств", „Наша Праця" і „Наше Житє".

Український посол у Варшаві.

М. С. Мілюс, український консуль в Лодзі, зістав назначений українським послом до Варшави, як доносить „Іллюстрований Курер Цодзенни" з 20. грудня 1918.

ЗАВЗЯТИЙ ШЛЯХТИЧ.

Їхав Поляк раз до міста
Теля продавати,
А котиско, як на збитки,
Вибіг собі з хати.
Перебіг йому дорогу
Таки перед носом
І Поляк задержав коні,
Оглянути оси.
Бо йому вже лучило ся
Також через коти,
Що вісь пукла як би врізав,
Ще й серед болота.
Набідивсь тоді Лишнско,
Се треба признати;
Віз з тягаром у баюрі
Далеко від хати.
Забожись тоді сарака
На сьвяту Варвару:
— Не поїду, каже, дальше
За ніяку кару.
Як мені кіт або баба
Перейде дорогу,
Бо тоді вже певно зломлю
Дишель або ногу. —
Думав хвилю, далі каже:
— От тобі нещастє,
Аби тих котів мерзенних
Видусило трястє.
Вже до хати не верну ся,
Буду осторожний.
Я-ж не дурний, коні сильні,
Ну і віз порожний.
Сів на віз, підтюпцем їде,
Віхав вже з чверть милї
У надії: не піддатись
Навіть вражій силї.
Аж цирулик, Берко Пявкес,
Став серед дороги.
— Возьміть мене, каже, на віз,
Ледви тягну ноги.
Я вам буду заплатити,
Не тра ся бояти,
Я вас знаю не від нині,
Вас і ваше тати. —
— Ну нехай вже, сідай скоро,
Заплати дві шістці. —
— Ну, чому ні? Би я здоров,
Дам, як станем в місті. —
Доїхали вже до міста
Без жадних випадків,
Жид зліз з воза, а платити
Не мае і гадки.
— Гей, пожди но, Поляк каже,
Сякий такий сину!
Давай плату! За що їхав? —
Тай бух Жида в спину.
— Гов, поволї, пане шляхціц,
Пощо жартувати?
Заплачу вам, почекайте,
Як вернем до хати.
— О, чекати? Ні, не буду,
Ти собача юхо,
Рви м'ні зуба, ти-ж цирулик;
Як ні, урву ухо!
— Ну, як рвати, то чому ні?
Покажіть тут зуби,
Але, бачу, вам не треба,
Всі сильні як дуби. —
— Рви, як кажу, хоть здоровий!
Мушу показати,
Що не будеш м'ні, пейсачу,
Гроші винуватий..

Осип Логин.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. Б., Томастон, Конн. — Всякі письма, які мали би бути поміщені в „Свободі", треба писати пером і тільки на одній стороні паперу.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Позір хлопці! Позір дівчата!

Дівчата Січової Гімнастичного тов. „Січ" ім. Б. Хмельницького в Ню Йорку — устроюють —

В ЧЕТВЕР, 30. СІЧНЯ 1919 Р. в Українськім Народнім Домі, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк

СІЧОВУ ЗАБАВУ

Початок о годині 8-мій вечером.

Се перша забава по пості. „Січ" завсігди прикладала трудів, щоби нашій молодіжи дати правдиву розривку у вільних хвилях. Сподіваємо ся, що і сим разом прибудете численно і поперете наші заходи. 11-12

Пригадуємо, що місячні збори відбудуть ся в середу, дня 29-го січня. Просить ся всіх членів „Січі" прибути.

Здорові будьте! Тов. „Січ".

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Позір! Українці! Позір!

Заходом Співацько-Драматичного Кружка під назвою „Бандурист" відограєть ся вельке представлене

ТРІЙКА ҐІЛЬТАЇВ

комедія в 5-ох діях зі співами і танцями, М. Нестроя

В СУБОТУ, 1. ЛЮТОГО — і — В НЕДІЛЮ, 2. ЛЮТОГО 1919 Р.

в гали церковній, 127 Парк ул., Ню Гейвен, Конн.

ОСОБИ:
Шильце, швець....п. М. Підскальний
Голка, кравець..........п. П. Федів
Гиблик, столяр.....п. І. Плутовський
Пунч, господар гостинниці..........п. К. Стасюк
Вивар, челядник з бровару..........п. Ю. Дишембир
Фінка, кельнерка..........п-ні Т. М.
Нінка, кельнерка..........п-на М. Г.
Кобельман, майстер столярський..........п. П. Понятишин
Людвіка, його дочка..........п-на Г. Осоховська
Анастазія, його сестрінка....п-на М. Г.
Струдель, трактирник........п. К. С.
Гертруда, вдова по майстрі шевськім..........п-ні З. Березіцька
Каміля, співачка-субретка..........п-ні Т. Матвійчук
Рожа, співачка-субретка..........п-на М. Гоцуляк
Фютинський, їх знакомий, приятель Голки..........п. І. Чемерез
Топір, різник......п. Н. Плуговський
Рузя, служниця....п-на А. Плуговська
Маляр..........п. П. Васплїків
Локай..........п. П. Савчук
Кучереб, жид-гандляр..п. Т. Миронюк
Поліціянт..........п. Ю. Д.
Прохожий пан..........п. Ю. Д.
Прохожа пані..........п-ні Т. М.

Режісер п. П. Федів.
Дірігент хору п. О. Лаврів.
Суфлер п. В. Ягода.

Початок в суботу точно о годині 7-мій вечером; в неділю о год. 6-тій веч.

ЦІНИ МІСЦЬ: крісла І-рядні 50 цнт.; ІІ-рядні 35 цнт.

Чистий дохід на церков в Ню Гейвен.

На се представлене запрошуеть ся всіх Українців і Українок і инших з Ню Гейвен, Дерби, Ансонії, Сімор, Бріджпорт і инших околиць, тому, що ся штука дуже гарна і сьмішна і дуже мало де ще грана. Тож приходіть численно. Не повинно бракувати ані одного на сім представленю, хто любить свою штуку і пісню. Хто прийде, то не пожалує. Доволі забавитесь, розвеселитесь і посьмієте ся скільки самі лише схочете. Тож ще раз просить ся Вас: приходіть численно, бо хто не прийде, то буде потім довго жалувати, бо не зараз будете мати нагоду бачити таке гарне представлене.
11-12 КОМІТЕТ.

До пп. Делеґатів Всенародного Зізду в Ню Йорку, 16. і 17. січня.

Подаю до відома, що маю викінчені фотографії, які знимав з Н. Зізду в Ню Йорку. Фотографії є дуже добрі, яких ще немали Українці в Америці. На обох образах знаходить ся поверх 700 осіб. На одній знаходить ся поверх 350 осіб. Кожда особа велика і виразна. Хто би хотів мати всіх делеґатів мусить замовити дві фотографії. Хто би жадав одну, мусить написати в котрій групі він знаходить ся, в першій чи в другій. Ціна і великість фотографій: Одна 3 фути довга а 8 інчів широка; коштує $1.25. Дві 6 футів довга а 16 інчів широка; коштує $2.00. Належитість прошу посилати враз зі замовленями. Гроші посилати чеком або моні ордером на понизшу адресу: Jacob Chorniuk, Studio, 163 Springfield Ave., Newark, N. J. 10-12